

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

जागतिक कर्करोग दिन

- जागतिक कर्करोग दिन दरवर्षी 4 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जातो.
- त्याची सुरुवात 4 फेब्रुवारी 2000 रोजी पॅरिसमधील न्यू मिलेनियमसाठी कॅन्सर विरुद्धच्या जागतिक शिखर परिषदेत झाली.
- कर्करोगाविरुद्धच्या लढाईत जगाला एकत्र आणण्याचे उद्दिष्ट आहे.
- 2022 ते 2024 दरम्यान, जागतिक कर्करोग दिनाचे लक्ष "कर्करोगाचे अंतर बंद करणे" हे आहे.
- या वर्षाची थीम "एकत्रित, आम्ही सत्तेत असलेल्यांना आव्हान देऊ" अशी आहे.
- या थीममध्ये कर्करोग प्रतिबंध आणि काळजीमध्ये प्राधान्य देण्यासाठी आणि गुंतवणूक करण्यासाठी आणि न्याय्य आणि कर्करोगमुक्त जग साध्य करण्यासाठी अधिक काही करण्यासाठी नेत्यांच्या जागतिक मागणीचा समावेश आहे.

बद्दल:

- कर्करोग हा पेशींच्या अनियंत्रित वाढीमुळे वैशिष्ट्यीकृत रोगांचा एक जटिल समूह आहे जो आसपासच्या ऊतींवर आक्रमण करू शकतो आणि नुकसान करू शकतो.
- हे सहसा पेशींमधील अनुवांशिक उत्परिवर्तनांमुळे उद्भवते, ज्यामुळे शरीराच्या नैसर्गिक नियामक यंत्रणेमध्ये असामान्य प्रसार आणि व्यत्यय येतो.
- कर्करोग शरीराच्या कोणत्याही भागावर परिणाम करू शकतो, परंतु विविध घटक वैयक्तिक जोखीम आणि विशिष्ट प्रकारांवर प्रभाव टाकतात.

सिकलसेल रोग कार्यक्रमाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी पॅनेल

- सिकलसेल रोग नियंत्रण कार्यक्रमाची प्रभावी अंमलबजावणी सुनिश्चित करण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारने प्रथमच एक समिती स्थापन केली आहे.
- राज्य सरकारने राज्य, जिल्हा आणि तालुका स्तरावर समित्या स्थापन करण्याचे निर्देश जारी केले आहेत.
- हे त्यांना सिकलसेल रोगाची तपासणी, उपचार आणि प्रतिबंध करण्याची महत्त्वपूर्ण कार्ये देखील नियुक्त करते.
- हा उपक्रम विशेषतः ग्रामीण, दुर्गम आणि आदिवासी भागातील आरोग्यसेवा गरजा पूर्ण करण्यासाठी तयार करण्यात आला आहे.

डोन ऑपरेटरच्या प्रशिक्षणासाठी खुल्या विद्यापीठाने सामंजस्य करार केले

- यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने (YCMOU) डोन ऑपरेटरसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम देण्यासाठी अनेक संस्थांसोबत सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे.
- हे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 च्या अनुषंगाने असेल ज्याच्या उद्देशाने लोकांची कौशल्ये विकसित करण्यासाठी सर्व संभाव्य उपाययोजना प्रदान करणे ज्यामुळे त्यांची रोजगारक्षमता वाढेल.

या उपक्रमाचा उद्देश देखील आहे:

- विविध क्षेत्रातील कुशल डोन ऑपरेटरच्या वाढत्या मागणीकडे लक्ष देणे.
- भारतभरातील व्यक्तींना सुलभ आणि परवडणारे डोन प्रशिक्षण देणे.
- प्रशिक्षणार्थीना नियमांचे पालन करून डोन सुरक्षितपणे आणि प्रभावीपणे ऑपरेट करण्यासाठी ज्ञान आणि कौशल्ये सुसज्ज करणे.

BoM ने तिसऱ्या तिमाहीत PSU बँकांमध्ये ठेवी जमा करण्यामध्ये सर्वाधिक वाढ नोंदवली

- बँक ऑफ महाराष्ट्रने अशा वेळी सार्वजनिक क्षेत्रातील कर्जदारांमध्ये ठेवी जमा करण्याच्या बाबतीत सर्वाधिक वाढ नोंदवली आहे जेव्हा बहुतांश कर्जदारांना दुहेरी अंकी वाढ साध्य करण्यात अडचणी येत आहेत.
- सार्वजनिक क्षेत्रातील 12 बँकांपैकी फक्त बँक ऑफ महाराष्ट्र आणि स्टेट बँक ऑफ इंडिया (डिसेंबर 2023 मध्ये संपलेल्या तिसऱ्या तिमाहीत ठेवींमध्ये दुहेरी अंकी वाढ नोंदवू शकले.
- सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांच्या प्रकाशित त्रैमासिक आकड्यांनुसार, पुणे-स्थित बँक ऑफ महाराष्ट्रने या तिमाहीत ठेवींमध्ये 17.895 वाढ नोंदवली आणि त्यानंतर SBI ने 12.84% वाढ नोंदवली.

ऑलिम्पियन दत्त भोकनळने स्पिंट सिंगल स्कल गोल्डसह पुनरागमन केले

- दत्त भोकनळने आर्मी रोईंग नोड येथील राष्ट्रीय स्पिंट रोईंग चॅम्पियनशिपमध्ये पुरुष एकेरी स्कल सुवर्णपदक जिंकले आहे.
- तो ऑलिम्पियन आणि आशियाई खेळांमध्ये क्वाड्रुपल स्कलमध्ये सुवर्णपदक विजेता आहे, त्याने सर्द्विसेस

रोअर सलमान खानला सेकंदाच्या तीन-दशांश अंतराने मागे टाकले, नंतरच्या 1:29.8 च्या तुलनेत 1 मिनिट 29.5 सेकंदात अंतिम रेषा ओलांडून विजेतेपदावर दावा केला.

महिला जननेंद्रियाच्या विकृतीसाठी शून्य सहनशीलतेचा आंतरराष्ट्रीय दिवस

- महिला जननेंद्रियाच्या विकृतेदन (FGM) साठी शून्य सहनशीलता आंतरराष्ट्रीय दिवस दरवर्षी 6 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जातो.
- हे FGM संपवण्यात गुंतलेल्या सर्व स्टेकहोल्डर्सना यश साजरे करण्याची, प्रथा सोडून जाण्याची आणि जागरूकता वाढवण्याची संधी देते.
- 2024 थीम: तिचा आवाज. तिचे भविष्य
- या वर्षी या आंतरराष्ट्रीय दिवसाचा 13 वा वर्धापनदिन आहे.
- 2024 मध्ये, जगभरात सुमारे 4.4 दशलक्ष मुली किंवा दररोज 12,000 पेक्षा जास्त मुलींना FGM चा धोका आहे.

पेंच व्याघ्र प्रकल्पाचे शुभंकर

- होरी, मलबार पाईड हॉर्नबिल, पेंच व्याघ्र प्रकल्पासाठी (PTR) शुभंकर म्हणून निवडले गेले आहे.
- मराठीत धनेश आणि स्थानिक आदिवासी धन चिडिया म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या या पक्ष्याला प्रदेशात सांस्कृतिक महत्त्व आहे.
- पीटीआर व्यवस्थापनाने अधिकृतपणे शुभंकर "होरी" असे नाव दिले आहे.

पेंच व्याघ्र प्रकल्प:

- महाराष्ट्र, भारतातील तिसरे सर्वात मोठे राज्य आणि जैवविविधतेचे संरक्षण करण्यात अग्रेसर असून, मध्य प्रदेशसह भारतात सर्वाधिक (सहा) व्याघ्र प्रकल्प आहेत.
- पूर्व विदर्भाच्या उत्तरेला असलेला पेंच व्याघ्र प्रकल्प हा नागपूर जिल्ह्यातील रामटेक, परसोनी आणि सावनेर तालुक्यात पसरलेला आहे.
- हा भारतातील 25 वा व्याघ्र प्रकल्प आहे.
- पेंच व्याघ्र अभयारण्य (PTR) ज्याला त्याचे नाव त्याच्या जीवनरेषेवरून मिळाले आहे - पेंच नदी 741.41 चौ.किमी क्षेत्रफळावर पसरलेली आहे.

वायू प्रदूषण रोखण्यासाठी सरकारी पुढाकार

- मुंबई उच्च न्यायालयाच्या निर्देशाला प्रतिसाद म्हणून, बीएमसीने वायू प्रदूषणाशी संबंधित तक्रारींचे निराकरण करण्यासाठी "मुंबई एअर" नावाचे नवीन अँड्रॉइड ॲप्लिकेशन सादर केले.

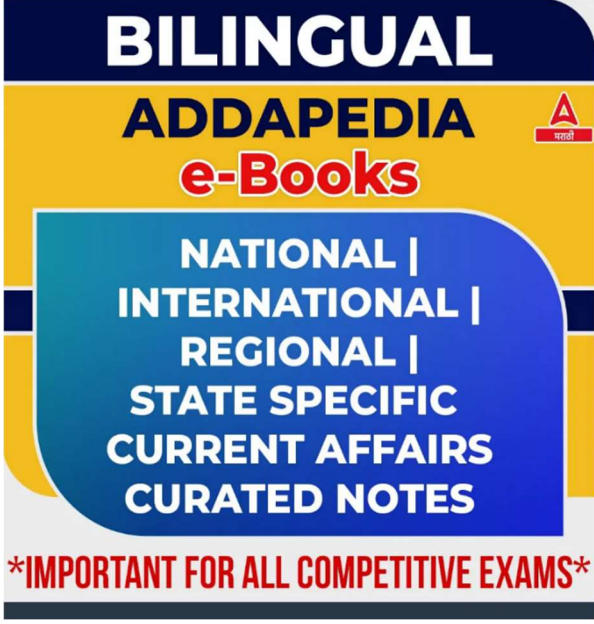
- या उद्देशासाठी वेबसाइट आणि मोबाइल ॲप स्थापन करण्याच्या न्यायालयाच्या आदेशाचा एक भाग म्हणून ॲपचे लॉन्चिंग करण्यात आले.

राज्यस्तरीय समितीची स्थापना

- शहरातील प्रचलित वायू प्रदूषणाच्या समस्या दूर करण्यासाठी धोरणे आखण्याच्या उद्देशाने राज्याच्या पर्यावरण विभागाने राज्यस्तरीय समितीची स्थापना केली आहे.
- विविध अहवाल आणि जनहित याचिका (पीआयएल) द्वारे मुंबई उच्च न्यायालयाने चिंताजनक वायू गुणवत्ता निर्देशांक (AQI) आणि मुंबईतील प्रदूषणाची पातळीचा सामना करण्यासाठी केंद्रीय वायू (प्रदूषण प्रतिबंध आणि नियंत्रण) कायद्याप्रमाणे कायदा लागू करणे अनिवार्य केल्यानंतर हे पाऊल पुढे आले आहे.

ठाण्याचे नवे लँडमार्क

- तलावांचे शहर म्हणून ओळखले जाणारे ठाणे कोलशेतमध्ये 20.5 एकरात पसरलेल्या ग्रँड सेंट्रल पार्क या नवीन लँडमार्कचे अनावरण करत आहे.
- येत्या ८ फेब्रुवारीला मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या हस्ते या सार्वजनिक उद्यानाचे उद्घाटन होणार आहे.
- ग्रँड सेंट्रल पार्क न्यूयॉर्कच्या ग्रँड सेंट्रल पार्क आणि लंडनच्या हाइड पार्कसारख्या प्रतिष्ठित उद्यानांपासून प्रेरणा घेते.
- हे ठाणे महापालिकेच्या सुविधा भूखंड विकास प्रकल्पाचे उत्पादन आहे.
- 3,500 पेक्षा जास्त वृक्षांच्या प्रजातींचा अभिमान असलेले, पार्क अभ्यागतांसाठी विविध सुविधा देते.
- त्यात मुघल, चायनीज, मोरोक्कन आणि जपानी गार्डन्स सारख्या थीम असलेले विभाग समाविष्ट आहेत.
- ग्रँड सेंट्रल पार्क हे ठाण्यातील 80 हून अधिक उद्यानांपैकी सर्वात मोठे विकसित उद्यान आहे.

BMC बजेट 2024-25

- बृहन्मुंबई महानगरपालिका (BMC) ने 2024-25 या आर्थिक वर्षासाठी ₹59,954.75 कोटी रुपयांचा अर्थसंकल्प सादर केला आहे, ज्यामध्ये मागील आर्थिक वर्षाच्या तुलनेत 10.5% ची लक्षणीय वाढ झाली आहे.
- मार्च 2022 मध्ये नगरसेवकांचा पाच वर्षांचा कार्यकाळ संपल्यानंतर राज्य सरकारने बीएमसी प्रशासक म्हणून नियुक्त केलेले महापालिका आयुक्त इक्बाल सिंग चहल यांना नागरी प्रशासनाने बजेट सादर केले.

प्रमुख हरित उपक्रम: महाराष्ट्र 5000 डिझेल बसेसचे LNG मध्ये रूपांतर करणार

- महाराष्ट्र आपल्या 5000 डिझेल बसेसचे द्रवरूप नैसर्गिक वायू (LNG) मध्ये रूपांतर करण्याचा उपक्रम हाती घेत आहे.
- पर्यावरणीय शाश्वतता आणि स्वच्छ हवेच्या दिशेने हे महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.
- यामुळे डिझेल वाहनांचे प्रदूषण 10% कमी होईल.
- राज्यभरातील 90 स्थानकांमध्ये एलएनजी इंधनाची तरतूद करून हे रूपांतरण सहा टप्प्यात केले जाईल.
- हरित वाहतुकीला चालना देण्यासाठी उद्योग विभागाने किंग्स गॅस खाजगी कंपनीशी सहकार्य केले आहे.
- या परिवर्तनीय प्रकल्पामुळे भरीव फायदे मिळण्याची अपेक्षा आहे, यासह:

- कमी झालेले हरितगृह वायू (GHG) उत्सर्जन
- सुधारित हवा गुणवत्ता
- वर्धित सार्वजनिक आरोग्य
- आर्थिक फायदे
- ऊर्जा सुरक्षा

महाराष्ट्र सरकारने विविध क्षेत्रांतील विद्यार्थ्यांच्या इंटरनॅशनलसाठी मार्गदर्शक तत्त्वे जारी केली आहेत

- महाराष्ट्र सरकार विद्यार्थी इंटरनॅशनलसाठी मार्गदर्शक तत्त्वे जारी करते, उद्योग, स्वयंसेवी संस्था आणि व्यावसायिक यांच्या सहकार्याला प्रोत्साहन देते.
- राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणानुसार, 8-12 क्रेडिट्ससाठी इंटरनॅशनल अनिवार्य आहे.
- प्रत्येक महाविद्यालयाने इंटरनॅशनल सेलची स्थापना करणे आवश्यक आहे, विविध संधी प्रदान करणे आणि तयारीचे कार्यक्रम आयोजित करणे.
- विद्यार्थी प्राधान्यांची यादी करू शकतात आणि महाविद्यालयांनी स्थानिक उद्योगाच्या गरजांशी जुळणारे प्रकल्प निवडले पाहिजेत.
- उद्योग, स्वयंसेवी संस्था, वित्तीय संस्था आणि बँकांसोबत, विद्यार्थी चार्टर्ड अकाउंटंट, वकील किंवा कलाकारांसारख्या व्यावसायिकांच्या अंतर्गत इंटरनॅशनल देखील करू शकतात.
- इंटरनॅशनलपुढील, विद्यार्थी सर्वसमावेशक अहवाल सादर करतात, ज्ञानाच्या देवाणघेवाणीला प्रोत्साहन देतात.

मुंबई विभागात 26% प्राणी चावल्याची नोंद; महाराष्ट्रात रेबीजमुळे होणाऱ्या मृत्यूंमध्ये तीन पटीने वाढ झाली आहे

- मुंबई प्रदेशात प्राण्यांच्या चाव्याच्या घटनांमध्ये लक्षणीय वाढ झाली आहे, गेल्या पाच वर्षांत 26% वाढ नोंदवली गेली आहे.
- डब्ल्यूएचओचा अंदाज आहे की रेबीजमुळे दरवर्षी 55,000 लोकांचा मृत्यू होतो, ज्यात 20,000 भारतातील आहेत.
- 2019 मध्ये 10 च्या तुलनेत 2023 मध्ये महाराष्ट्रात 30 रेबीज मृत्यूची नोंद झाली.
- याच कालावधीत महाराष्ट्रात रेबीजच्या मृत्यूंमध्ये सुमारे 3 पट वाढ झाली आहे.

बद्दल:

- रेबीज हा एक लस-प्रतिबंधात्मक विषाणूजन्य रोग आहे जो प्राण्यांच्या चाव्याद्वारे पसरतो आणि जगातील काही प्रकरणे वगळता 100% प्राणघातक आहे.

CC रस्त्यांच्या योजनेसाठी एजन्सी शुल्क 5% वरून 1% कमी केले

- दोन सदस्यांनी चिंता व्यक्त करूनही, राज्य मंत्रिमंडळाने हायब्रीड ॲन्युइटी मॉडेल (HAM) द्वारे 6,000 किमी सिमेंट काँक्रीट रस्ते बांधण्यासाठी 28,500 कोटी रुपये मंजूर केले आहेत.
- राज्य 30% निधी पुरवते तर 70% सवलत बाजारातून उभारतात.
- महाराष्ट्र राज्य पायाभूत सुविधा विकास महामंडळ (MSIDC) हे सवलत देणारे आहे, जे सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत गेल्या मे महिन्यात स्थापन करण्यात आले.

हरित वाढ महाराष्ट्राला \$1 ट्रिलियन अर्थव्यवस्थेचे उद्दिष्ट पूर्ण करण्यास प्रवृत्त करू शकते

- इंटरनॅशनल फोरम फॉर एन्व्हायर्नमेंट, सस्टेनेबिलिटी अँड टेक्नॉलॉजी (iFOREST), एक प्रमुख पर्यावरणीय थिंक टँक, हरित वाढ आणि हरित नोकऱ्यांना पाठिंबा देण्यासाठी आणि पाच वर्षांत \$1 ट्रिलियनची अर्थव्यवस्था साध्य करण्यासाठी महाराष्ट्रात न्याय्य ऊर्जा संक्रमणाची मागणी केली आहे.
- iFOREST ने नुकताच 'महाराष्ट्रात फक्त ऊर्जा संक्रमण: हरित विकास आणि हरित नोकऱ्यांसाठी एक संधी' या कार्यक्रमात अहवाल प्रसिद्ध केला.
- राज्यातील हरित ऊर्जा संक्रमणाची आव्हाने आणि संधींचे पहिले सर्वसमावेशक मूल्यमापन करणारा हा अहवाल, पुढील वर्षामध्ये अत्यंत किंवा मध्यम परिणाम होणाऱ्या सर्व प्रमुख क्षेत्रांचा समावेश करतो.
- हे हरित वाढ आणि नोकऱ्यांच्या संधींवर प्रकाश टाकते जे योग्य सरकारी धोरण आणि आवश्यक खाजगी आणि सार्वजनिक गुंतवणुकीद्वारे उत्प्रेरित केले जाऊ शकतात.

मार्चपासून मुलांसाठी जपानी एन्सेफलायटीस विरुद्ध प्रायोगिक लसीकरण मोहीम

- राज्याचे आरोग्य विभाग, मार्चपर्यंत, पुणे शहर, पिंपरी-चिंचवड, रायगड आणि परभणीसह महाराष्ट्रातील चार विभागांमध्ये मुलांसाठी जपानी एन्सेफलाइटिस (जेई) विरुद्ध प्रायोगिक लसीकरण मोहीम सुरू करणार आहे.
- गोंदिया, गडचिरोली, वर्धा, सोलापूर, भंडारा आणि धाराशिव यासह महाराष्ट्रातील 16 जिल्हांमध्ये

मुलांसाठी जेई लसीकरणाचा पहिला टप्पा काही वर्षांपूर्वी पार पडला.

बदल:

- जपानी एन्सेफलायटीस (JE) हा संभाव्यतः जीवघेणा डासांमुळे होणारा विषाणूजन्य संसर्ग आहे जो प्रामुख्याने मेंदूला प्रभावित करतो.
- कारक एजंट जपानी एन्सेफलायटीस विषाणू (JEV) आहे, जो फ्लेविव्हायरस कुटुंबाचा सदस्य आहे, डेंग्यू पिवळा ताप आणि वेस्ट नाईल व्हायरसशी जवळचा संबंध आहे.
- JEV चा प्रादुर्भाव प्रामुख्याने संक्रमित क्युलेक्स डासांच्या चाव्याद्वारे होतो, विशेषतः ग्रामीण भागात संध्याकाळ आणि पहाटेच्या वेळी सक्रिय असतो.
- डुक्कर आणि वन्य पक्षी हे विषाणूंचे जलाशय म्हणून काम करतात, परंतु एका व्यक्तीकडून दुसऱ्या व्यक्तीकडे थेट संक्रमण शक्य नाही.

टाटा ट्रस्ट मुंबईत भारतातील पहिले लहान प्राणी रुग्णालय सुरू करणार आहे

- टाटा ट्रस्ट मुंबईतील महालक्ष्मी येथे भारतातील पहिले अत्याधुनिक स्मॉल ॲनिमल हॉस्पिटल सुरू करणार आहे.
- हे रुग्णालय आपल्या प्रकारचे पहिले आहे आणि 98,000-चौरस फुटांवर पसरलेले आहे, 5 मजल्यांमध्ये 200 पेक्षा जास्त बेडची क्षमता आहे.
- परोपकारी आणि टाटा समूहाचे माजी अध्यक्ष रतन टाटा यांच्या पाळीव प्राण्यांसाठी सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटलच्या दृष्टीकोनातून प्रेरित होऊन, ही सुविधा पाळीव प्राणी-संवेदनशील पशुवैद्य, परिचारिका आणि जीव वाचवण्याच्या ध्येयासह दर्जेदार काळजी देण्यासाठी प्रशिक्षित तंत्रज्ञ यांच्यामार्फत चोवीस तास सेवा प्रदान करेल.
- मार्च 2024 मध्ये हे रुग्णालय सुरू होणार आहे.

सायबर सुरक्षेवरील महाराष्ट्र प्रकल्पासाठी मुख्यमंत्र्यांनी 837 कोटींची घोषणा केली

- नाशिकमध्ये महाराष्ट्र राज्य पोलीस खेळ 2024 (4 फेब्रुवारी ते 10 फेब्रुवारी) च्या औपचारिक उद्घाटनप्रसंगी मुख्यमंत्री म्हणाले की, सरकारने सायबर सुरक्षा यंत्रणा वाढविण्यासाठी 837 कोटी रुपयांचा प्रकल्प हाती घेतला आहे.
- यात कमांड आणि कंट्रोल सेंटर, तंत्रज्ञान-सहाय्यित तपास, सेंटर ऑफ एक्सलन्स, क्लाउड आधारित डेटा सेंटर, सायबर सिक्युरिटीसाठी सिक्युरिटी ऑपरेशन

सेंटरचा समावेश आहे जेणेकरून पोलिसांना प्रत्येक कोनातून तपासता येईल आणि गुन्हेगारांना पकडण्यासाठी गुन्हांचे तपशील.

- राज्य पोलीस दलातील मनुष्यबळ वाढवण्यासाठी कटिबद्ध आहे ज्यासाठी त्यांनी 17,000 पोलीसांची भरती केली आहे.
- बँकांमार्फत पोलिसांसाठी घरे बांधण्यासाठी पूर्वीप्रमाणे कर्ज योजना सुरू करण्याचा निर्णयही सरकारने घेतला आहे.

आर्ट ऑफ लिव्हिंगने किसान बास्केट लाँच केले, नैसर्गिक शेतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी राज्यासोबत सामंजस्य करार केला

- जागतिक आध्यात्मिक संस्था आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाउंडेशनने किसान बास्केट लाँच केले, एक व्यासपीठ जे ग्राहकांना थेट शेतकऱ्यांकडून ऑर्डर करण्याची परवानगी देईल.
- आर्ट ऑफ लिव्हिंगचे संस्थापक श्री श्री रविशंकर यांच्या उपस्थितीत फाउंडेशनने राज्य सरकारसोबत सामंजस्य करार केला.
- सर्वांगीण ग्रामीण विकास घडवून आणण्यासाठी ते राज्यात 1.3 दशलक्ष हेक्टरवर नैसर्गिक शेती राबवत असल्याचे संस्थेने म्हटले आहे.
- संभाजी नगर जिल्ह्यातील सुमारे 10,000 हून अधिक आदिवासी शेतकऱ्यांना नैसर्गिक शेती आणि शाश्वत शेतीचे प्रशिक्षण देऊन त्यांना स्वावलंबी बनवले आहे.

तुम्हाला माहित आहे का?

- पीएम मोदींच्या मन की बात शोमध्येही या प्रकल्पाचा उल्लेख आढळून आला.

अदानीच्या गोंडखैरी कोळसा खाणीला पर्यावरण मंजूरी मिळाली, प्रदूषण मंडळाच्या अर्जाचा मार्ग मोकळा

- अदानी समूहाला शहरापासून 20 किमी अंतरावर असलेल्या कळमेश्वर तालुक्यातील गोंडखैरी येथे भूमिगत कोळसा खाणीसाठी वन पर्यावरण आणि हवामान बदल मंत्रालयाकडून पर्यावरण मंजूरी (EC) मिळाली आहे.
- अदानी समूहाची महाराष्ट्रातील ही पहिली खाण आहे.
- पर्यावरण मंजूरीमुळे कंपनीला महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळासमोर (MPCB) संमतीसाठी अर्ज करण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे.

बद्दल:

- हा कोळसा खाण प्रकल्प त्याच्या संभाव्य पर्यावरणीय परिणामांमुळे चिंतेचा विषय बनला आहे. कोळसा

खाणीमुळे हवा आणि पाण्यात हानिकारक प्रदूषक सोडले जाऊ शकतात आणि हवामान बदलास देखील हातभार लावू शकतो.

- स्थानिक समुदायांच्या संभाव्य विस्थापनासाठी या प्रकल्पावर टीकाही झाली आहे.

राष्ट्रीय जंतनाशक दिन

- राष्ट्रीय जंतनाशक दिवस (NDD) भारतात दरवर्षी 10 फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जातो
- देशातील प्रत्येक बालकाला "कृमीमुक्त" बनवण्याचे उद्दिष्ट आहे.
- हे 2015 मध्ये लाँच केले गेले आणि उपक्रम शाळा आणि अंगणवाडी केंद्रांसारख्या प्लॅटफॉर्मद्वारे 1-19 वर्षे वयोगटातील, शाळांमध्ये नोंदणीकृत असलेल्या आणि नसलेल्या दोन्ही मुलांना लक्ष्य करते.
- राष्ट्रीय जंतनाशक दिन 2024 ची थीम "एसटीएच काढून टाका: मुलांसाठी निरोगी भविष्यात गुंतवणूक करा"
- हे सार्वजनिक आरोग्याभोवती फिरते, विशेषतः मुलांमध्ये परजीवी जंत संक्रमण प्रतिबंध आणि नियंत्रित करण्यावर लक्ष केंद्रित करते.

महत्त्व:

जंत संक्रमण कमी करते:

- मातीद्वारे प्रसारित होणारे हेलमिंथ (आतड्यातील कृमी) भारतात प्रचलित आहेत, ज्यामुळे अशक्तपणा, कुपोषण, दृष्टीदोष संज्ञानात्मक विकास आणि शाळेत कमी उपस्थिती यासारख्या आरोग्य समस्या उद्भवतात. NDD लहान मुलांना मोठ्या प्रमाणावर जंतनाशक औषध देऊन याचा सामना करतो.

एकूण आरोग्य सुधारते:

- वर्म्स नष्ट करून, NDD मुलांचे संपूर्ण आरोग्य, पोषण स्थिती आणि जीवनाची गुणवत्ता सुधारते, चांगले शैक्षणिक परिणाम आणि भविष्यातील संभाव्यतेमध्ये योगदान देते.

जागतिक कडधान्य दिन

- 2018 मध्ये, संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने 10 फेब्रुवारी हा जागतिक कडधान्य दिन म्हणून घोषित केला.
- जागतिक अन्न आव्हाने कमी करण्यासाठी, मानवी आरोग्य सुधारण्यासाठी आणि मातीचे आरोग्य सुधारण्यासाठी डाळींच्या महत्त्वावर जोर देण्यासाठी या दिवसाची स्थापना करण्यात आली.
- यामध्ये मसूर, चणे, सोयाबीन आणि कोरडे वाटाणे यासारख्या सुक्या खाद्य बियांचा समावेश आहे.

- जागतिक कडधान्य दिन 2024 ची थीम 'कडधान्य: माती आणि लोक यांचे पोषण' आहे.
- ही थीम मातीच्या आरोग्यावर आणि मानवी पोषणावर कडधान्यांच्या सकारात्मक प्रभावावर भर देते.

तुम्हाला माहित आहे का?

- बुर्किना फासोने जागतिक कडधान्य दिन पाळण्याचा प्रस्ताव दिला.
- 2016 हे वर्ष आंतरराष्ट्रीय कडधान्य वर्ष म्हणून घोषित करण्यात आले.
- भारत हा जगातील सर्वात मोठा कडधान्य उत्पादक देश आहे.

कातकरी समाजातील बंधपत्र निर्मूलनासाठी हालचाल

- महाराष्ट्र राज्य मानवाधिकार आयोग विशेषतः असुरक्षित आदिवासी गट (PVTG) श्रेणी अंतर्गत असलेल्या कातकरी समाजातील सदस्यांमध्ये प्रचलित असलेल्या बंधपत्रित कामगारांचे निर्मूलन करण्यासाठी पुढे सरसावले आहे.

बद्दल:

- कातकरी समाज हा महाराष्ट्रातील आदिवासी (मूलनिवासी) समूह आहे, ज्याला बंधनकारक मजुरीच्या गंभीर समस्येचा सामना करावा लागतो, ज्याला "वेठबिगारी" असेही म्हणतात.
- ही व्यवस्था कुटुंबांना कर्ज-आधारित गुलामगिरीत अडकवते, बहुतेकदा पिढ्यानपिढ्या टिकते.
- 1976 पासून बेकायदेशीर असूनही, हे टिकून राहण्यासाठी विविध घटक कारणीभूत आहेत.

आकाने:

- खोलवर रुजलेली सामाजिक संरचना
- निरक्षरता आणि जागृतीचा अभाव
- उपजीविकेची असुरक्षितता
- कायद्याची अपुरी अंमलबजावणी

शक्तीपीठ महामार्गाच्या नवीन संरेखनाला सरकारने मान्यता दिली

- महाराष्ट्र राज्य सरकारने महाराष्ट्र शक्तीपीठ महामार्ग, नागपूर आणि गोवा यांना जोडणारा ग्रीनफिल्ड एक्सप्रेस वे संरेखित करण्यास मान्यता दिली आहे.
- 802 किलोमीटर लांबीचा हा एक्सप्रेसवे 12 जिल्ह्यांतून जाणार आहे.
- पूर्ण झाल्यानंतर हा राज्यातील सर्वात लांब द्रुतगती मार्ग असेल.

- महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ (MSRDC) हा प्रकल्प राबवणार आहे.

Adda247

Maharashtra ka mahapack

Live classes, Test series
Recorded videos, E-books

MPSC (राज्यसेवा) MPSC (संयुक्त) महाराष्ट्र पोलीस तलाठी, वनरक्षक, कृषी विभाग महानगर पालिका नगर परिषद, जिल्हा परिषद, SSC & ALL OTHER STATE EXAM